



**Transparentnost Srbija**  
**Transparency Serbia**

# **Transparentnost Srbija**

## **pregled aktivnosti za period**

### **19. mart - 25. mart 2016. godine**

**Bilten broj 13/2016**





## Sadržaj:

Aktivnosti .....	2
Pod lupom.....	3
Ugovor o upravljanju Železskom - najstrože čuvana tajna .....	3
Neuobičajeno niska cena .....	4
Država u borbi protiv pravne države.....	4
Ponovo nepovezana hapšenja u istoj akciji .....	6
Konferencije .....	7
Konferencija o transparentnosti lokalne samouprave.....	7
Inicijative i analize .....	10
Pravila oglašavanja u izbornoj kampanji i neke dileme .....	10
Mediji .....	11
Postavljen za direktora jer je ekonomista.....	11
Istovremeno bio funkcioner u dva grada.....	13





## *Aktivnosti*

Prošle nedelje organizovali smo konferenciju o transparentnosti lokalne samouprave. Bio je to završni skup projekta u okviru kojeg smo ocenili i rangirali po indeksu transparentnosti (LTI) sve opštine i gradove u Srbiji. Na završnoj konferenciji razgovarali smo o našim preporukama, o Smernicama Direkcije za elektronsku upravu, sajtovima opština i gradova, problemima sa kojima se opštine suočavaju i načelno o transparentnosti kao mehanizmu sa sprečavanje korupcije.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) primilo je tokom proteklih sedam dana 37 poziva (0800 081 081) i osam mejlova (ts@transparentnost.org.rs) i imalo još 13 kontakata sa građanima. Za sada imamo pet prijava u vedzi sa izbornom kampanjom.

TS je svom internet sajtu objavila šest tekstova, a na [Facebook stranici](#) osam tekstova, komentara, linkova. Na [Tviteru](#) @TransparencySer je najviše pažnje izazvao naš tvit u kome smo podsetili da je prošlo godinu dana od potpisivanja ugovora o upravljanju Železaron Smederevo, a da ugovor i dalje nije dostupan javnosti.

I konačno, nije aktivnost iz prošle nedelje, već nešto što planiramo za predstojeću, ali želimo da vas obavestimo da se 30. marta selimo i da je naša nova adresa Palmotićeve 31/III. Broj telefona 011 3033 827 se neće menjati.

***Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:***



## Pod lupom<sup>1</sup>

### Ugovor o upravljanju Železarem - najstrože čuvana tajna

24. mart 2016.

Navršilo se godinu dana od potpisivanja ugovora sa firmom HPK o upravljanju Železarem Smederevo. Ugovor je [nedostupan javnosti](#), nije poznato ni na koji se način pokrivaju ili odlažu tekući gubici, ne zna se koliki je akumulirani gubitak Železare i ko će ga pokriti ukoliko menadžment napusti Železaru. Ugovor nije objavljen i zato nije poznato ni da li menadžment snosi odgovornost za rezultate poslovanja i kakve su obaveze po pitanju očuvanja obrtnih sredstava. A deluje da su se obrtna sredstva značajno smanjila.



Kada je pre više od godinu dana propala prodaja Železare, jedan od razloga je verovatno bilo favorizovanje jednog kupca i najave pre tendera da će sa njim biti zaključen ugovor. To se ipak nije dogodilo, jer potencijalni kupac nije mogao da garantuje da će očuvati postojeći nivo

kapitala Železare (to jest, oko 100 miliona evra, koje je Vlada, kao što se kasnije ispostavilo prenela iz budžetske rezerve).

Sada više nije premijer taj koji daje najave, već resorni ministar, ali se u suštini nije mnogo promenilo – prvo se saopštava ime kupca (ovaj put je reč o firmi iz Kine), a zatim raspisuje javni poziv za prodaju, na koji se, gle čuda, niko ne javlja osim pomenute firme.

Dok se 2014. tražilo od kupca da garantuje očuvanje makar dve trećine sadašnjeg obrtnog kapitala Železare u sirovinama na lageru vrednom 170 miliona evra, [sada se može pročitati da je vrednost Železare](#) 91,5 milion evra (početna cena je 45,7 miliona evra što je 50 odsto procenjene vrednosti Železare).

Da li to znači da se vrednost kapitala Železare smanjila? To nije poznato, kao što nije ni mnogo toga drugog. Naime, ugovor o upravljanju Železarem je već godinu dana najstrožije čuvana tajna u državi, dokument čije ni jedno slovo ne sme da procuri u javnost. U međuvremenu, ministar obećava da će se konsultovati sa EU oko ovog prodajnog aranžmana. To je u redu, jer na osnovu sporazuma koje je Srbija zaključila sa EU, postoji pravo da se kontroliše da li je bilo državne pomoći i kakvi su bili njeni efekti. Lepo je što postoji spremnost da se polože računi i EU, u ime saradnje i budućeg pridruživanja, čak i ako ovde nije reč o njihovoj imovini i ulaganjima. Međutim, takve najave predstavljaju dodatnu iritaciju u situaciji kada isto ministarstvo [svesno krše i zakone i odluke nadležnih domaćih državnih organa](#), a građanima ne polažu račune o upravljanju značajnim javnim sredstvima.

<sup>1</sup> <http://goo.gl/PjRIEj>

## Neobičajeno niska cena

23. mart 2016.

U vestima o akciji „Skener“ nalazi se i ona o hapšenju „komsije za javne nabavke“. Tek kada se pronađe [cela vest](#), vidi se da nije reč o članovima neke nezavisne komisije već tela koje je formirano za potrebe jedne konkretne nabavke u nekadašnjem Ministarstvu životne sredine i prostornog planiranja. Četvoro je osumnjičeno da su pre šest godina (!), hteli da pribave korist jednoj firmi (valjda nema dokaza da su nešto uzimali za sebe ili nekog trećeg). U slučaju je zanimljiv modalitet – komisija je odbila najpovoljniju ponudu zbog „neobičajeno niske cene“, pa je platila skuplje tražene usluge (prevoz i skladištenje opasnog otpada). Razlika je oko 60.000 evra.

„Neobičajeno niska cena“ kao institut postoji još od prvog Zakona o javnim nabavkama u Srbiji,



ali se veoma retko primenjuje. Naručioci se veoma često žale na loš kvalitet radova, robe i usluga i pravdaju se da su morali da prihvate najjeftiniju ponudu. To u stvari nije tačno – moguće je definisati i druga merila za ocenjivanje osim cene, ali se takvi kriterijumi lakše osporavaju, jer su često u priličnoj meri arbiterni. Naručioci strahuju od neobičajeno niskih cena, a zakonodavac im taj strah priznaje, u

slučaju da takva cena budi sumnju da će ugovor biti ispunjen. Tada ponuđač koji nudi jeftino mora da dokaže kojim to prednostima raspolaže, a koji bi takvu cenu opravdali.

Međutim, to ne znači da je institut neobičajeno niske cene opravdan. Naprotiv, to što u praksi dolazi do neispunjenja ugovora ne znači da naručilac treba da unapred diskriminiše ponuđače i da vrši temeljne provere njihove mogućnosti da ispune ugovor u svemu kako je dogovoreno. Razumne provere treba napraviti, ali ni jedna ne nosi potpunu izvesnost. Stoga rešenje treba tražiti u čvrstim garancijama da će posao bito obavljen valjano. Ako je solidna banka spremna da stane iza ponuđača, naručilac nema razloga da ga odbija. O ovom problemu smo [pisali i 2007](#), kada se pojavio jedan od nacrti Zakona o javnim nabavkama.

## Država u borbi protiv pravne države

21. mart 2016.

„Ministarstvo poljoprivrede bilo je prinuđeno da predloži lokalnim samoupravama da onima koji su državne njive obrađivali nezakonito, omogući da nastave da to rade i ove godine bez održane licitacije, i da pritom plate tek prosečnu cenu zakupa“, [izjavio je za RTV](#) državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, Zoran Rajić. On pojašnjava „da opštine i gradovi zbog izbora neće funkcionisati bar dva meseca, pa neće biti moguće održavati licitacije zemljišta“.

Državni sekretar upućuje zainteresovane gledaoce da potraže dalje informacije [u saopštenju na sajtu Ministarstva](#) i u obrazloženju zaključka Vlade. Međutim, u okviru saopštenja ne može se pronaći ni zaključak, a kamoli njegovo obrazloženje!





Neobjavljivanje zaključaka Vlade je jedan od većih problema ne samo sa stanovišta netransparentnosti rada državnih organa, već i sa stanovišta pravne države. Naime, u nekoliko slučajeva tokom prethodnih decenija i po je Vlada kroz nelegalne zaključke uređivala stvari koje predstavljaju zakonsku materiju (npr. „kosovski dodatak“, osnovica za zarade sudija i tužilaca, tajnost ugovora...).



Čini se da Vlada i ministarstvo opravdanje za ovu odluku traže u ostvarivanju makar nekakve koristi od uzurpiranog zemljišta i da su i sami bili svesni u najmanju ruku upitne zakonitosti takvog postupanja. Naime, u saopštenju se pominje zaključak kao „prelazno rešenje“ i da će u „agroekonomskoj 2016/2017 godini“ stvari biti uređene na osnovu [izmenjenih odredaba Zakona o poljoprivrednom zemljištu](#). U čemu je onda problem? Izmene tog zakona **ne predviđaju nikakva „prelazna rešenja“**. Ako je bilo potrebno da se uredi neki odnosi pre nego što počnu da se primenjuju nova zakonska rešenja, onda je ta prelazna pravila trebalo predvideti u obavezujućem pravnom aktu, a **ne kroz neformalne „preporuke“** lokalnim samoupravama. Tim pre, ako je istina ono što se u saopštenju Ministarstva kaže – da su opštine po Vojvodini

svojim nepostupanjem omogućili uzurpaciju zemljišta i naneli veliku štetu državi.

Drugi, širi problem, može da predstavlja sadržina dokumenta. Naime, na osnovu onoga što se do sada moglo čuti, moglo bi se zaključiti da je u pitanju još jedna **kapitulacija države pred onima koji nisu poštovali zakone**, a koji u tome nisu sprečeni, a kamoli da su za to kažnjeni. Slični i za sada poznatiji slučajevi odnose se na legalizaciju nezakonito sazidanih objekata, ali i mnogobrojne oproste poreskih i komunalnih dugovanja onima koji su se oglašivali o svoje obaveze, pri čemu su jednako tretirani i građani koji su socijalno ugroženi i koji nisu imali novca da plate račune i oni koji su računali sa tim da prekršioc zakona uvek bolje prođu od poštenih.

I kada se sve drugo stavi na stranu, neverovatna je izjava državnog sekretara o tome da lokalne samouprave neće funkcionisati dva meseca „zbog izbora“. Gore od toga bi bilo jedino ako je izjava istinita.

#### **Izbor komentara sa naše Facebook stranice:**

**Natasa Link** Na javnoj raspravi o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu koja je održana u Beogradu u avgustu 2015. godine, direktorka Uprave za polj. zemljište Dragana Gođevac Obradović rekla je da nije zadatak polj. inspekcije da sedi u polju i čeka da vidi ko je uzurpator zemljišta (!?!):

[http://www.mpzss.gov.rs/javna-rasprava-o-nacrtu.../...](http://www.mpzss.gov.rs/javna-rasprava-o-nacrtu.../)

Međutim, na javnoj raspravi koja je održana u Novom Sadu, ponovo je najavljeno poostravanje kaznenih mera:

[http://www.mpzss.gov.rs/poostravanje-kaznenih-mera-za.../...](http://www.mpzss.gov.rs/poostravanje-kaznenih-mera-za.../)



## Ponovo nepovezana hapšenja u istoj akciji

19. mart 2016.

Kao i u slučaju koji se dogodio pred novu godinu, i 18. marta 2016. je ministar unutrašnjih poslova (u tehničkom mandatu) saopštio da je u policijskoj akciji „uhapšeno 46 osoba osumnjičenih za pranje novca, davanje i primanje mita i zloupotrebu službenog položaja“. Ovaj put se akcija zove „Skener“. Osumnjičeni su saobraćajni policajci za primanje mita, zatim više lica koji se sumnjiče „za pranje novca i prikrivanje vlasništva nad lokalima na Zlatiboru i stanovima, iako su znali da taj novac možda potiče od prodaje narkotika“. Tu je zatim sudija za prekršaje u Guči (primanje mita), ali i službenica Fonda PIO, koja je unosila fiktivni radni staž pojedinim građanima. Napomenuto je da su njih dvoje oštetili budžet za 4,5 miliona dinara, ali ne i u kakvoj bi mogli biti vezi.

Uhapšen je i bivši predsednik „opštine Idoš“ (očigledno se misli na Mali Idoš), zbog zloupotreba prilikom izgradnje škole, „kada je Fond za kapitalna ulaganja AP Vojvodine oštećen za osam miliona dinara“, kao i policijski službenik u Sremskoj Mitrovici, „koji je obavestavao nelegalne trgovce duvanom o planiranim kontrolama“.

S obzirom na to da uhapšeni i krivična dela o kojima je reč nisu ni na koji način bili povezani kod izvršenja, teško da postoji opravdanje da se javnost o svim tim hapšenjima informiše u jednom danu, a još manje da se sva hapšenja obave odjednom ili da budu deo jedne policijske akcije. Ministar je na konferenciji za štampu „naglasivši da je borba protiv korupcije veoma važna, poručio da će policija pokazati da će svi

koji čine to krivično delo biti sankcionisani i snositi odgovornost“.

Naravno, dobro je da se hapse

osumnjičeni za korupciju, ali to treba da se radi kada se krivična dela otkriju i prikupi dovoljno kvalitetnih dokaza, ma koji dan da je u pitanju. Veštačko spajanje hapšenja stvara utisak o „kampanjskom“ radu, što nije u skladu sa porukom koju bi trebalo poslati potencijalnim učesnicima u ovakvim krivičnim delima.

Posebno pitanje je i to ko treba da predstavlja javnosti podatke o ovakvim akcijama. Bilo bi bolje i inače, a pogotovo zato što Vlada ima tehnički mandat, da to uopšte ne čini ministar, kao politička ličnost. Za razliku od, na primer, zakonskog uređivanja rada policije, načina organizovanja policijskih službi i drugih sličnih pitanja, hapšenja bi trebalo da budu deo rada MUP koji će se odvijati na isti način ko god da vrši funkciju ministra. Zbog toga bi bilo primerenije da podatke ove vrste javnosti saopštava direktor policije (trenutno postoji vršilac dužnosti) ili portparol ministarstva.

### Izbor komentara sa naše Facebook stranice:

**Младен Домазет** ЧНС предизборни маркетинг... и ништа више !!! Питање је колико ће ухапшених бити процесуирано, а тек - правоснажно осуђено... То је искуство из ранијих овако громогласно медијски обелодањених акција.





## Konferencije<sup>2</sup>

### Konferencija o transparentnosti lokalne samouprave

22. mart 2016.

Transparentnost Srbija organizovala je 22. marta 2016. konferenciju o transparentnosti lokalne samouprave. U uvodnom delu učesnicima su se obratili ambasador Velike Britanije Denif Kif, potpredsednica Vlade Srbije i ministarka za državnu upravu i lokalnu samoupravu Kori Udovički, direktorka Agencije za borbu protiv korupcije Tatjana Babić, zamenica poverenika za slobodan pristup informacijama Stanojla Mandić, generalni sekretar Stalne konferencije gradova i opština Đorđe Staničić i predsednik TS Vladimir Goati.



Ministarka Udovički navela je da je potrebno partnerstvo za organizacijama civilnog društva kako bi se menjala Srbija. Ona je kazala da se kroz reformu teži pravednom, predvidivom postupanju uprave, a za to je preduslov transparentnost rada. Za primenu novog Zakona o opštem upravnom postupku biće potrebna promena načina razmišljanja javne uprave, upozorila je ministarka.

---

<sup>2</sup> <http://transparentnost.org.rs/index.php/sr/aktivnosti-2/konferencije>





Predsednik TS Vladimir Goati ocenio je da situacija po pitanju transparentnosti lokalnih samouprava nije zadovoljavajuća. "Prosečna ocena je 40 od 100, što je relativno nisko. Nema mesta preteranom optimizmu. Nezadovoljni smo situacijom u borbi protiv korupcije gde stagniramo od 2010, jer su koruptivni krugovi strahovito otporni", rekao je Goati. On je dodao i da u Srbiji postoji veliki sektor kojim država upravlja.

Ambasador Velike Britanije Denis Kif ukazao je na značaj dostupnosti informacija kako bi se sprečile zloupotrebe, dodavši da su to osnovne obaveze Srbije u poglavljima 23 i 24, kao i reformi javne uprave. "Od državnih organa se očekuje da budu što transparentniji, jer otvaranje podataka za javnost ima veliku težinu i vodi smanjenju korupcije", kazao je Kif. Laka dostupnost informacija među najvažnijim standardima prava građana, naveo je ambasador i dodao da otvorenost podataka znači bolju uslugu za građane, manje korupcije, bolju reputaciju organa.

Prema rečima direktorke Agencije za borbu protiv korupcije Tatjana Babić, jako je važno da lokalne samouprave rade na povećanju transparentnosti i da objavljuju podatke o javnim funkcionerima, jer samo tako građani mogu da prate i kontrolišu rad funkcionera. Korupcija nastaje tamo gde se informacije kriju od javnosti i onih koji bi trebalo da kontrolišu rad organa i funkcionera, ukazala je Babić.

Zamenica poverenika za informacije od javnog značaja Stanojla Mandić navela je da se u najvećem broju slučajeva propisi koji se tiču transparentnosti poštuju samo u onoj meri u kojoj postoje sankcije za kršenje tih propisa. "To se odnosi i na stanje internet sajtova, informatora o radu, na postupanje po zahtevima za pristup informacijama, uredjenju procedura i praksu u vezi sa radom skupštine, budžetom i javnim preduzećima", rekla je ona.

Đorđe Staničić se osvrnuo na pojedine indikatore iz istraživanja transparentnosti lokalne samouprave i ukazao da je "uvođenje u život" programskih budžeta od izuzetne važnosti, te da je neophodno da javnost učestvuje u donošenju budžeta. On je najavio da će Stalna konferencija posle lokalnih izbora podsetiti opštine na etički kodeks za lokalne funkcionere i sprovođenje njegovih odredbi.



U drugom delu konferencije predstavljene su preporuke za unapređenje transparentnosti. Saša Paunović, predsednik opštine Paraćin, koja je zauzela prvo mesto na rangiranju i Gabor Kišlender, predsednik opštine Bačka Topola, koja je na trećem mestu, izneli su svoja iskustva i posebno ukazali na probleme sa kojima se susreću opštine, prvenstveno zbog malog broja zaposlenih. Zamenica direktora Direkcije za elektronsku upravu Marija Kujačić predstavila je

Smernice za izradu internet prezentacija državnih organa i jedinica lokalne samouprave.

U diskusiji su učestvovali i zamenik predsednika Saveta za borbu protiv korupcije Miroslav Milićević, Maja Stojanović iz SKGO, Sanja Nasevski iz Beogradske otvorene škole.



Što se tiče preporuka za unapređenje transparentnosti, izdvojili smo neke od najvažnijih (sve preporuke nalaze se [u analizi na sajtu TS](#)):

- otvaranje posebne stranice „Budžet“ na sajtovima opština i gradova, na kojoj bi, pored odluke o budžetu i rebalansima bile i sve druge informacije o dokumenti u vezi sa budžetom, uključujući redovnu izradu građanskog vodiča kroz budžet i objavljivanje mesečnih izveštaja o realizaciji budžeta; da ovi podaci, i na rashodnoj i na prihodnoj strani budu na šest cifara ekonomske klasifikacije;
- organizovanje javnih rasprava o budžetu, uz učešće predstavnika građana i stručne javnosti, a ne samo budžetskih korisnika. Raspravu o budžetu moguće je organizovati i u ranoj fazi planiranja, kada se građani kroz ankete mogu izjašnjavati o investicionom delu budžeta;
- objavljivanje izveštaja o javnoj raspravi (o budžetu ali i o drugim aktima koji se razmatraju) - kakve primedbe i predlozi su izneti i da li su usvojene ili odbijene (i sa kojim obrazloženjem);
- otvaranje posebne stranice na internet sajtu posvećene aktivnostima skupštine (kao i aktivnostima predsednika/gradonačelnika i veća) na kojoj bi se nalazili svi relevantnih dokumenti, odnosno informacije - najava naredne sednice sa dnevnim redom i materijalima (uključujući i zapisnik sa prethodne sednice), izveštaj sa sednice, sa donetim odlukama ili linkovima ka službenom glasilu u kome je odluka objavljena;
- da se na posebnoj stranici posvećenoj javnim nabavkama objavljuju sve informacije (konkursna dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori, odluke o dodeli), grupisane po nabavkama, da na toj stranici budu dostupne i informacije o već realizovanim nabavkama iz prethodnog perioda;
- da se informacije o javnim konkursima grupišu sa informacijama o rezultatima konkursa (na stranici javni konkursi); da se objavljuju izveštaji o realizaciji projekata NVO/medija koje je finansirala JLS;
- da informacije o procedurama i rokovima postupanja u okviru nadležnosti opštinskih uprava budu vidno istaknute u uslužnim centrima, odnosno u prostorijama uprave tamo gde uslužni centri ne postoje;
- formiranje posebne stranice posvećene javnim preduzećima, odnosno javnim komunalnim preduzećima i javnim ustanovama. U okviru te stranice, preporučujemo formiranje segmenta posvećenog delovanju Komisije za izbor direktora JP/JKP. TS preporučuje da se na ovoj stranici objavljuju svi dokumenti nastali u radu komisija za izbor direktora. Ovo se posebno odnosi na zapisnike sa sednica iz kojih bi se videlo na koji način su bodovani kandidati, na planove koji su priloženi i druge dokumente na osnovu kojih su izvršeni bodovanje i formiranje rang liste. TS preporučuje da se na stranici posvećenoj JP/JKP i JU objavljuju i planovi rada (ili linkovi ka njima), sistematizacije i podaci o broju zaposlenih (ili linkovi ka ovim podacima na sajtovima JP/JKP i JU);
- da se, bilo u okviru formiranja evidencije putem aplikacije koju priređuje Direkcija za imovinu RS, bilo kroz posebnu evidenciju JLS, učine javnim podaci o nepokretnostima (poslovni prostor, stanovi i drugi objekti, građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište) u svojini JLS, sa podacima o korisnicima i iznosima zakupa koji korisnici plaćaju.



## *Inicijative i analize<sup>3</sup>*

### **Pravila oglašavanja u izbornoj kampanji i neke dileme**

20. mart 2016.

Iako u Srbiji postoje pravila za predstavljanje i oglašavanje učesnika na izborima tokom izborne kampanje, ona nisu dovoljna da uredi sva pitanja koja su se do sada javljala kao sporna, da obezbede ravnopravnost partija, koalicija i grupa građana a pogotovo ne da obezbede da građani tokom izbora dobiju od medija nešto više od prenošenja neproverljivih obećanja, optužbi i ocena. I javni servisi i privatni mediji moraju da obezbede oglašavanje ali i emitovanje drugih vrsta programa pod jednakim uslovima svim učesnicima na izborima. Međutim, u realizaciji ovog načela mogu se javiti brojne dileme zato što pravila nisu dovoljno jasna. Usled toga, mediji i političari mogu lako da ugroze proklamovana načela, a da utvrđivanje povrede previše zavisi od slobodne ocene članova Saveta REM.



Na osnovu Pravilnika koji je REM doneo leta 2015. godine (a mediji pogrešno prethodnih sedmica pogrešno preneli da je reč o novim pravilima i "zabrani" zakupljenih termina) „zakupljeni termini“, iako nisu formalno zabranjeni, moraće da se uklope u maksimalno dopušteno vreme za emitovanje reklama (12, odnosno 6 minuta u jednom satu), usled čega će interesovanje za ovaj vid reklamiranja sigurno znatno opasti. Ovo su poslednji izbori na kojima se primenjuje stari Zakon o oglašavanju. Novi počinje da se primenjuje od maja ove 2016, ali to neće doneti bitne pomake, zato što je zakonodavac ponovo propustio da detaljnije uredi državno i političko oglašavanje.

Celu analizu možete preuzeti [sa sajta TS](#).

---

<sup>3</sup> <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/inicijative-i-analize-ts>



## Mediji<sup>4</sup>

### Postavljen za direktora jer je ekonomista

Blic, 22. mart 2016.

Blic donosi zanimljivu priču o ekspertu koji je protutnjao kroz nekoliko gradskih javnih preduzeća, ustanova i uprava. Ipak, iz teksta se ne vidi da li je dotični Kristijan nešto "zabrljao" ili se dokazao kao stručnjak tokom munjevitke karijere u Gradskoj upravi za cene, Sava centru, Nadzornom odboru JKP Beograd put i na mestu finansijskog direktora JP Ada Ciganlija.

U svakom slučaju nebitno je da li je junak priče pravi Norvežanin, lažni Papuanac ili bivši Bosanac, Važnije je da li je pravi ili lažni ekspert i da li je zaposlen samo zbog toga što je "završio Singidunum i diplomirani je ekonomista" i jer ga je, kako navodi list, "preporučio" pomoćnik gradonačelnika.

Na kraju krajeva, ilustrativna priča o zapošljavanju u javnom sektoru i sistemu postavljanja na javne funkcije.

[Tekst iz Blica:](#)

Bivši komercijalni i finansijski direktor Javnog preduzeća "Ada Ciganlija" Kristijan Stenberg je prošle godine doveden na ovu poziciju u preduzeću, a zaposlenima se predstavio kao ekspert iz Norveške. Zaposleni su sami otkrili da sa novim direktorom "stvari nisu načisto".

- Odmah smo videli da nešto nije u redu, na svako pitanje odgovarao je sa: "Ma, može" - priča izvor „Blica“.

Stenberg je bio direktor pet meseci, dok nisu isplivale, prema tvrdnjama izvora „Blica“, sumnjive fakture. Tek tada je Stenbergovo "čudno ponašanje" počelo da nadzire i rukovodstvo „Ade“.



Sznali su da je Stenberg svojevremeno promenio ime i da je njegovo pravo poreklo iz Mrkonjić Grada, gde je inače rođen, a da mu je pravo ime Jasmin Buhic.

---

<sup>4</sup> <http://transparentnost.org.rs/index.php/sr/aktivnosti-2/press-clipping>



Usledila je panika, razmatralo se da se pozove i policija, ali su se Stenbergu samo zahvalili na saradnji kako bi izbegli aferu.

Direktor JP "Ada Ciganlija" Žarko Šormaz potvrdio je za „Blic“ da je u tom preduzeću radio Stenberg, ali da on ne zna da li je on zapravo Jasmin Buhić.

- Nismo znali da je on Jasmin Buhić. Tražio je sporazumni raskid i mi smo pristali - kaže Šormaz koji nije želeo ni da potvrdi, ali ni da demantuje da je u radu bivšeg direktora bilo zloupotreba.

- U toku je izrada završnog računa tako da još uvek nemamo takve informacije. Kada budemo imali bilo kakav dokaz prevare, preduzećemo potrebne mere - kaže Šormaz.

Na insistiranje „Blica“ da objasni zašto su zaposlili Stenberga i koje su ga kvalifikacije preporučile za posao, Šormaz je odgovorio:

- Završio je „Singidunum“ i diplomirani je ekonomista.

„Blic“ je pokušao da kontaktira sa Stenbergom, ali on više od dve nedelje nije odgovarao na pozive i pitanja novinara.

#### ***Lažni Norvežanin bio zaposlen u četiri javne institucije***

Kristijan Stenberg je radio u Gradskoj upravi za cene, u Sava centru, a potom kao Predsednik Nadzornog odbora JKP „Beograd put“ i finansijski i komercijalni direktor JP „Ada Ciganlija“.

Skupština grada postavila ga je za predsednika Nadzornog odbora JKP "Beograd put" 28. maja 2014. U ovom preduzeću kažu da je imenovan za predsednika Nadzornog odbora od strane osnivača. Razrešen je 30. 11. 2015. zbog podnošenja ostavke.

U Gradskoj upravi nisu želeli da objašnjavaju angažovanje Stenberga.

#### ***Student „Singidunuma“***

Jasmin Buhić upisao se na Fakultet za ekonomiju, finansije Univerziteta "Singidunum" u Beogradu, a pred kraj studija zvanično menja ime u Kristijan Stenberg.

Na portalu "Singipedia" Buhić je jedan od autora naučnoistraživačkog rada "Komparativna analiza računovodstvenih sistema Kraljevine Norveške i Republike Srbije".

Od tada se predstavlja kao norveški finansijski ekspert na osnovu čega dovodi u zabludu poslovno okruženje.

#### ***Preporuka pomoćnika gradonačelnika Beograda***

Kako „Blic“ saznaje, Stenberga je gradskim javnim preduzećima preporučio pomoćnik gradonačelnika Borko Milosavljević. Milosavljević, međutim, nije želeo da odgovori na pitanja novinara „Blica“ da li poznaje Stenberga.





## Istovremeno bio funkcioner u dva grada

Politika (Toma Todorović), 22. mart 2016.

Da je lokalnim funkcionerima u Nišu i okolini izgleda sve dozvoljeno govori i reagovanje Agencije za borbu protiv korupcije Srbije. Ova agencija izrekla je Nenadu Stankoviću, zameniku predsednika Skupštine grada Niša, upozorenje zbog toga što tokom 2015. godine nije prijavio promenu imovinskog stanja, a to je bio u obavezi kao funkcioner.

Stanković nije prijavio prihode koje je ostvario na dve funkcije koje je obavljao istovremeno u dvema skupštinama - kao zamenik predsednika Skupštine grada Niša i kao pomoćnik predsednika Skupštine opštine Svrlijig.

Dve funkcije - do ostavke u Svrlijigu pod pritiskom javnosti pre nešto više od godine i po dana, Stanković je obavljao istovremeno.

U Agenciji za borbu protiv korupcije utvrđeno je da je Nenad Stanković u 2014. kao zamenik i pomoćnik predsednika skupština u Nišu u Svrlijigu zaradio oko 1.000.000 dinara, što nije prikazao u prijavi za tu godinu. U ovoj agenciji kažu i da Stanković nije prijavio da je u međuvremenu kupio putnički automobil, što je značajna promena imovnog stanja.

Na političkom nebu Stanković je blesnuo u leto 2012. posle podele vlasti koalicionih partnera u tom periodu. SNS, SPS i URS dogovorili su se da naprednjacima pripadne funkcije gradonačelnika, a socijalistima predsednika gradskog parlamenta. „Ursovcima“ je ponuđeno mesto zamenika predsednika Skupštine grada. Stanković je tada bio član Grupe građana „Živimo za Krajinu“, koju je predvodio Boško Ničić, bivši gradonačelnik Zaječara. On i još jedan odbornik iz te GG u niškoj skupštini priključili su se sastavu URS-a i postali „bočna“ podrška „tesnoj“ vladajućoj većini u gradskom parlamentu Niša.

- Stanković je prvi prebegao iz URS-a, još pri najavi da će se ta stranka rasformirati i prešao je u SNS kako bi ostao na funkciji zamenika predsednika skupštine - kaže za „Politiku“ Branislav Jovanović, tadašnji čelnik niškog URS-a, a danas prvi čovek Narodnog pokreta Srbije u Nišu. - Stanković je imenovan i za zamenika generalnog direktora Javnog preduzeća „Direkcija za gradski i javni prevoz“ u Nišu, gde je i sada na funkciji.

Ivan Nikolić, sekretar Skupštine Niša, za Politiku je rekao: „Nenad Stanković je jedino uz saglasnost Agencije za borbu protiv korupcije mogao da obavlja istovremeno funkcije zamenika predsednika skupštine u Nišu i pomoćnika predsednika opštine u Svrlijigu, ali tu saglasnost nikada nije dobio. Zbog toga je sredinom 2014. razrešen dužnosti pomoćnika svrljiškog predsednika.“

U vreme postavljanja na funkciju u Svrlijigu, takođe u leto 2012, predsednik opštine bio je Milija Miletić, predsednik Udružene seljačke stranke. On je za Politiku rekao da je kao predsednik opštine imao pravo da postavi bilo koga za svog pomoćnika.



- Nama je u Svrlijgu Nenad Stanković bio je potreban za saradnju sa Nišom i drutim gradovima i zato je dobio funkciju pomoćnika. Imao sam pravo da postavim saradnike i iz Subotice, Novog Sada, Užica... Verovatno bi Stanković i sada bio na toj funkciji da ja u međuvremenu 2014. nisam izabran za narodnog poslanika, posle čega sam funkciju predsednika svrljiške opštine prepustio Jeleni Trifunović. Odmah pošto je ona preuzela funkciju Stanković je razrešen.

Nenad Stanković je do uključenja u politički život pre nekoliko godina bio medicinski tehničar (bolničar) na klinici niškog Kliničkog centra u Knez Selu. Uz bavljenje politikom završio je Visoku školu strukovnih studija za menadžment u saobraćaju u Nišu, a brzo posle toga položio je i master... Kako smo saznali, Nenad Stanković je u toj istoj školi, koja je u međuvremenu prerasla u fakultet, saradnik-predavač.

Pokušali smo sinoć da kontaktiramo i samog Stankovića, ali mobilni telefon mu nije bio u funkciji.



**IMPRESUM**

---